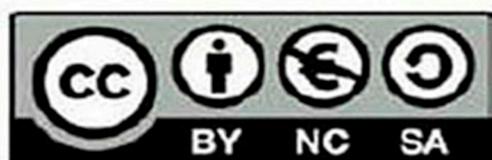

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

39
50

Ն. ԱԳՆԻՎՅԵՎ

ՓՈՔՐԻԿ ՈՒ

ԱԵՎ

ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԻՆՏԻՄ
ՎՈՐՏՈՎԵԴՆԻ
ԱԿԱԴՄԻԱ ՄԱՅԸ
ԵՍՏՐ

ԱՊԻՐ ԶՈՒԿԸ

891.715
Ն-17

ՊԵՏԻՆՍԿԻ 1931 ՅԵՐԵՎԱՆ

891715
Ա-17

2986

2011-05

ՆԿ. Ա. ԱՂԼԻՎԱՆԿԻՆԻ

ԹՎՐԳԱ. Թ. ԱՍԱՏՈՒՆԻ

ՊԵՏՐԱՏ 1503 ԳՐԱՆԵՊԿԱՐ № 6224(Բ)ՏԻՐԱԺ 3200
ՎԻՍՏԱԳՈՒՏՈՒՆ ԷԿՅՊԵՏՆԱՏԻ ՊԱՏՎԵՐ № 781

Հեռու յերկրում, տաք,
արևոտ,

ВИБРАТОР
ИНСТИТУТ
ЭВТОКОВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

Վորտեղ արմախն ե ծաղկում,

յեղեգնուտում, փղերի մոտ,
կապիկների աշխարհում,
մուգ-կապուտակ
յերկնքի տակ,
պտուղների մեջ համեղ,
պարզ ջրերի ափին հստակ,
ապրում եր մեր Մուրգուկն անմեղ:

ՄԵՏ ԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԴՈՍ. ԲԻԲԼԻՈՏԵ, Ե
ՀՍՍՌ-ԱՐՄ ԵՅՐ

Սևամորթ եր Մուրգուկը, մերկ,
աչքերը սև ու խոշոր,
չրթունքները կարմրաներկ
դեմքը պայծառ, արևշող:

Փոքրիկ Մուրգուկը միշտ ազատ
խաղում, յերգում եր զվարթ,
յերջանիկ եր նա իր յերկրում,
շուրջը խաղաղ եր, հանդարտ:

— Հէյ, շուտ վագեր, հէյ շուտ
հասեր
ծովից ծուխ ե բարձրանում,
վագե՛նք, վագի՛ր, հասի՛ր,
Մուրզուկ,
չինի՞ ծովս ե վառվում.

— Տես, տես, ահա մոտենում ե
գետաձիուց մեծ գազան,
ահեղաձայն նա վռոնում ե,
վագրից ել գո՛ռ ու դաժան...

Ահա կանգնեց. բացվեց
հանդարտ

լայն վորկորը հսկայի,
յեվ դուրս յելան ներսից
հպարտ
զավակները այն դէի:

— Այ քեզ զարմանք, նայիր,
Մուրզուկ,
մարդիկ են ճիշտ մեզ նման,

միայն մորթը սիպտակ, փափուկ
յեվ ժպտում են աննման:

Յեկվորները սիպտակամորթ
իջան, շարքով կանգնեցին,

ВИАНИК ТЕМА
 ИНСТИТУТ
 ВОСТОЧЕДЕНИЯ
 Академии Наук
 СССР

— հէյ ընկերներ դուք սևամորթ,
 եպես նրանք ասացին.—
 — ճամբորդներ ենք
 անգլիացի,
 յերկրե-յերկիր ենք շրջում,
 նափով յեկանք ձեզ մոտ այցի,
 մարդկանց մենք բախտ ենք
 բերում:

Յե՛վ սիպտակներն իսկույն
 պայուսակները բացին,
 նախշուն հուլունքեր փայլուն
 պարզեցին նեզերին...
 Ու ապակու փոխարեն՝
 առան ձողեր վոսկեղեն...

Նեգրերն ուրախ են, ուրախ,
պարուժ, յերգուժ են անվախ.—

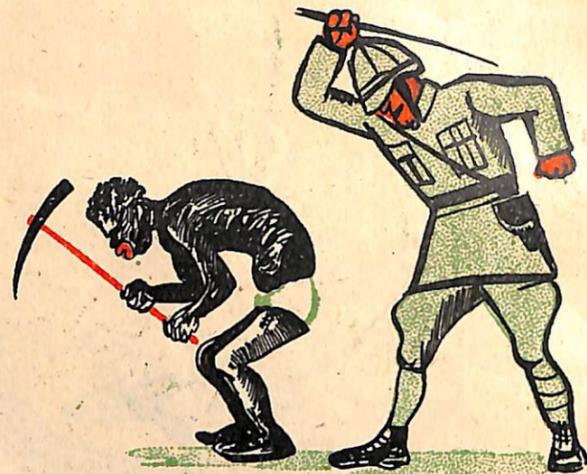
«Գո՛հ ենք, գո՛հ ենք, պարոններ,
ստացանք փայլուն նվերներ,
այժմ սրանց ձեռքի տակ
կապրենք հյու, հպատակ»:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ
ԵՅՄՈՒՆԵԴԱԿԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱ ՄԱՅՑ
ՍՍՏՐ

Այսպես գվարթ յերգելով
լուսացրին պարելով...

Բայց դեռ ծեղը չբացված՝
հյուրերն յերան բարկացած.

— Հե՛յ, սևամորթ ժողովուրդ,
անցիր գործի շուտ, արագ...

Ձարմացել եր ու ապշել
այն ամբոխը սևամորթ...

— Ինչո՞ւ, ի՞նչ ե պատահել...
Ի՞նչ վարմունք ե անամոթ...
Ի՞նչ, ուզում եք ձեզ համար
մեր մեջքերը խոնարհե՞նք...
Վո՞չ պարոններ «բարերար»,
առանց ձեզ ել մենք կապրենք...

Հյուրերն ես, վոր լսեցին,
հրազենները մեկնեցին,—
ճա՛թ, ճա՛թ, ճա՛թ, ճա՛թ,—
կրակեցին,
հարյուր, հարյուր գլորեցին...

Ընկան հազար սևամորթ
զավակները հաբավի,
ողը դարձավ մահահոտ,
ողը պայծառ արևի...

Յե՛վ այն որից, այն տաք
յերկրում
հեկեկալով այս են յերգում.

«Սև աշխարհում այս,
 չարքաշ ու գերի,
 սև է մեզ համար ճամբան
 արևի.
 ծանր է սևամորթ լինել
 այս կյանքում...»

Մենք քարշ ենք գալիս ու ծանր
 տնքում:

«Մեր դաշտերը լի՝ առատ
 հասկերով,
 բայց մենք քաղցած ենք ամբողջ
 սրերով:

Ճերմակամորթը անգույն մտրակում,
 ճերմակամորթը տանջում է,
 մորթում...»

Սև աշխարհում այս մենք ծանր
 հեռում
 ու լող ենք տալիս տանջանքի
 ծովում...»

Մեր շապիկների արյուն
 քրտինքը,
 չորացնում է սև մահն
 ինքը»:

Յեվ գիշերները Մուրգուկը
 փոքրիկ,
 թավ յեղեգնուտի խորքերում,
 լալիս է յերկար քաղցած ու
 բորբիկ,
 իր փիղ ընկերոջը փարում...»

— «Փիղ իմ, չգիտե՞ս արդյոք,
 թե ինչո՞ւ,
 սիպտակ պարոններն այն դաժան,
 զարկում են այնպես մտրակով
 շաշուն,
 ասա՛, իմ ընկեր անբաժան...»

— Տես, ահա, նայիր, մեջքս
 արյունոտ,
 ցավում է, ցավում է սաստիկ,
 թուշ տուր, վոր այսպես
 նստեմ յես քեզ մոտ,
 գրկեմ այդ վտաններդ հաստիկ:

— Ասա՛, ել ինչո՞ւ յես չեմ
 մեծանում,
 գիտե՞ս, միշտ քաղցած եմ
 մնում.

ել չեմ լա յերբեք յես,
 միայն ինձ ասա՛,
 ամոթ է լինել սևամորթ...»

Դեհ փիղ իմ, ասա՛...»

Ու խնդրում եր այսպես
 Մուրգուկը մինչև առավոտ...»

Ե՛յ դու, փոքրիկ հոկտեմբերիկ,
 Ա ս ա՛

Արդամր բան է սա...»

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
 ԳՐԱԴԱՐԱՆ
 ԻՆՏԵՆՍԻՎ
 ԶՈՐՏՈՒՅՎԵԾԵՆՆԱ
 Академии Наук
 СССР

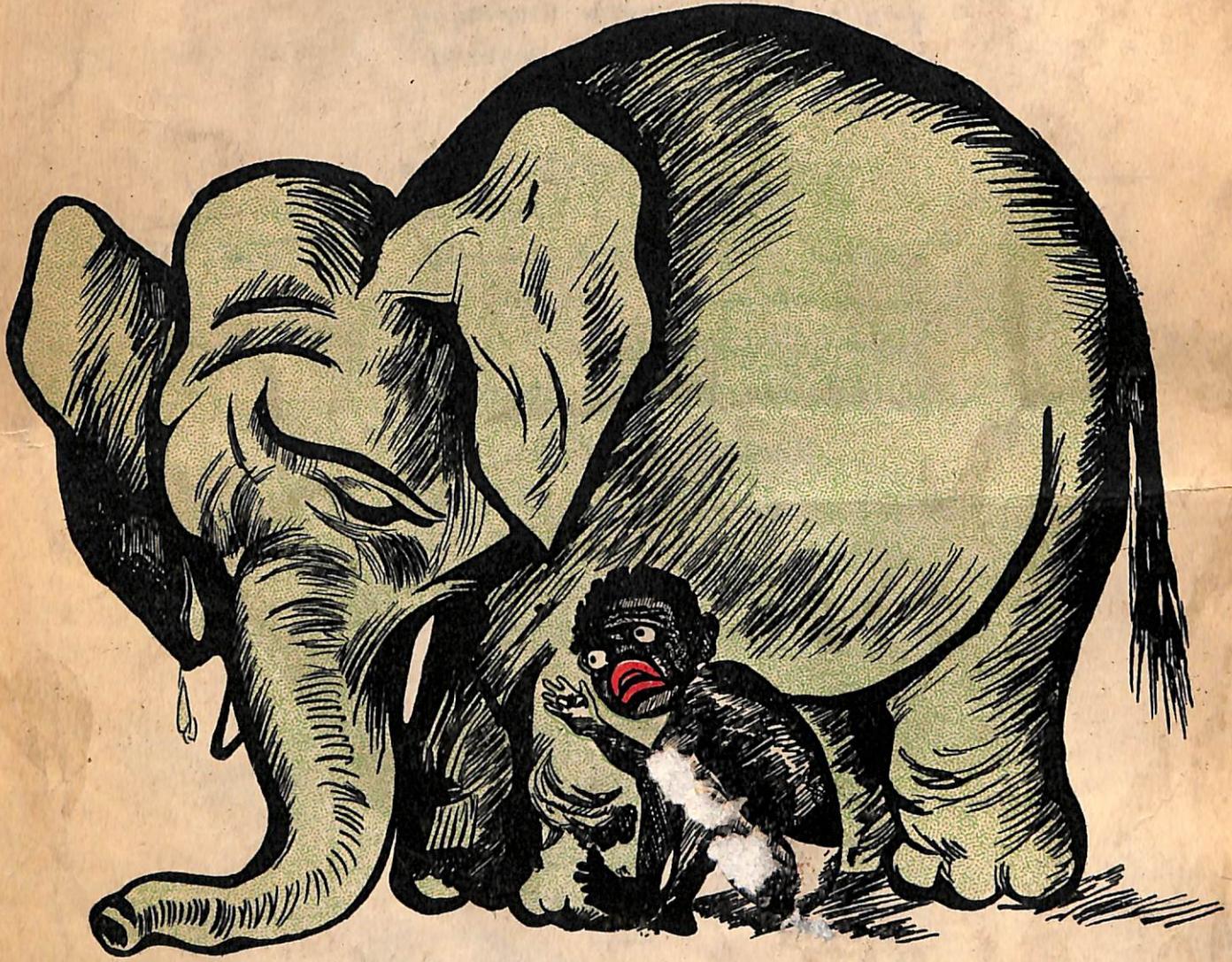
2486

302

907

ФНЛС 1 п.п.к.ф. Уф. 10р

ВЯВЛ
ИНСТИ
ВОСТО:О:ЕДЕН
Академии Наук
СССР

**МАЛЕНЬКИЙ
ЧЕРНЫЙ
МУРЗУК**